Krimināllieta Nr.11181148822
Lietvedības Nr.KA03-0108-23
ECLI:LV:LAAT:2023:0419.11181148822.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2023.gada 19.aprīlī

Latgales apgabaltiesa
tiesas sēdes priekšsēdētājs Andris Vilmanis,
tiesnesis Igors Raciņš,
tiesnesis Andris Zutis,
piedaloties prokurorei Gintai Viļumai,

apelācijas kārtībā atklātā tiesas sēdē, videokonferences režīmā, izskatīja apsūdzētā /pers. B/ apelācijas sūdzību un krimināllietu, kurā ar Daugavpils tiesas 2023.gada 23.februāra spriedumu

/pers. B/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu un sodīts

- par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēta noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 90 (deviņdesmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem;

- par Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzēta noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 90 (deviņdesmit) dienām.

Saskaņā Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, daļēji saskaitot noteiktos sodus, galīgais sods /pers. B/ noteikts brīvības atņemšana uz 4 (četriem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 70^{12}.panta otro daļu konfiscēts noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas priekšmets – transportlīdzeklis *VW Golf Variant*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/.

Izlemts jautājums par rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Daugavpils tiesas spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu transportlīdzekļa vadīšanā, atrodoties alkohola ietekmē un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), kā arī par izvairīšanos no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, šādos apstākļos:

2022.gada 18.septembrī aptuveni pulksten 18.30 /pers. B/, apzinoties to, ka viņam ar Daugavpils tiesas 2018.gada 18.decembra spriedumu, kas stājās spēkā 2018.gada 29.decembrī, piemērots tiesību ierobežošanas sods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz 4 gadiem, un atrodoties alkohola ietekmē (2,87 promiļu alkohola koncentrāciju asinīs), vadīja automašīnu *VW Golf Variant*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, /adrese/, pa autoceļu V685 /Nosaukums/ virzienā no /adrese/, līdz mājai /Nosaukums A/.

Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzētus noziedzīgus nodarījumus.

[2] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo un otro daļu, pirmās instances tiesā /pers. B/ apsūdzības krimināllieta tika iztiesāta, neveicot tiesas izmeklēšanā pierādījumu pārbaudi.

[3] Apsūdzētais/pers. B/ par Daugavpils tiesas 2023.gada 23.februāra spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību, jo uzskata, ka pirmās instances tiesa noteica viņam pārāk bargu sodu.

[3.1] Apsūdzētais savu vainīgumu atzina pilnībā, bet nepiekrita brīvības atņemšanas sodam, jo pirmās instances tiesa neņēma vērā viņa veselības stāvokli. Proti, norāda, ka viņam ir kombinētā sirds slimība, piešķirta otrās grupas invaliditāte, ar vispārējo darbspēju zudumu 60-70%. Līdz ar to uzskata, ka atrašanās apcietinājumā var pasliktināt viņa veselības stāvokli. Viņš atrodas ģimenes ārsta kontrolē, jo katru dienu lieto medikamentus.

[3.2] Lūdz ņemt vērā arī ģimenes apstākļus, viņš dzīvo kopā ar sievu /pers.A/, kurai kopš 2015.gada ir nopietni kustību traucējumi un viņai nepieciešama apsūdzētā palīdzība ikdienā.

[4] Apelācijas instances tiesas sēdē procesa dalībnieki pauda viedokli par iesniegto apelācijas sūdzību:

[4.1] Apsūdzētais/pers. B/ uzturēja savu apelācijas sūdzību un tajā norādītos argumentus, papildus paskaidroja, ka tā nebija pirmā reize. Taču, viņaprāt, vajadzētu mainīt soda veidu, jo viņš nevar atrasties cietumā, tā kā saistībā ar veselības problēmām viņam ir noteikta invaliditāte. Viņam jau bija divas sirds operācijas, vēl jāveic trešā operācija sirds vārstuļiem. Varētu piemērot sabiedrisko darbu vai naudas sodu. Viņš nekur nestrādā, bet saņem invaliditātes pensiju 270 *euro* apmērā, naudas sodu varētu samaksāt pa daļām. Tāpat arī ar otro invaliditātes grupu varētu strādāt vieglus darbus. Vēl norādīja, ka viņa sievai nepieciešama praktiska palīdzība ikdienā, viņa jau piecus gadus nevar paiet;

[4.2] Dienvidlatgales prokuratūras prokurore pauda viedokli, ka pārsūdzētais Daugavpils tiesas 2023.gada 23.februāra spriedums ir tiesisks un pamatots, bet /pers. B/ apelācijas sūdzība ir noraidāma. Prokurore pievienojās pārsūdzētajā spriedumā paustajai argumentācijai attiecībā uz apsūdzētajam noteikto soda veidu, jo tas noteikts ņemot vērā noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu ar likumu aizsargātajām interesēm un apsūdzētā personību, tai skaitā ņemot vērā viņa iepriekšējās sodāmības. /pers. B/ iepriekš tika 10 reizes sodīts, tai skaitā, 3 reizes viņš tika sodīts par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu. Pirmoreiz viņam tika piemērots sabiedriskais darbs, bet pēdējās divas reizes – nosacīta brīvības atņemšana, taču tas neatturēja /pers. B/ no jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas 2022.gada 18.septembrī. Līdz ar to prokurores vērtējumā vieglāku soda veidu piemērošana konkrētajā gadījumā nesasniegs Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi. Vērš uzmanību ka nedz apsūdzētā paša veselības stāvoklis, nedz arī apstāklis, ka viņa sievai ik dienas ir nepieciešama viņa palīdzība, arī neatturēja /pers. B/ no konkrētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas. Tā kā Daugavpils tiesa pareizi konstatēja atbildību mīkstinošo apstākli un atbildību pastiprinošos apstākļus attiecībā uz katru nodarījumu un ņēma tos vērā, nosakot soda mēru, prokurore lūdza Daugavpils tiesas 2023.gada 23.februāra spriedumu atstāt

negrozītu.

Motīvu daļa

[5] Krimināprocesuālo terminu skaidrojošā vārdnīcā apelācija skaidrota kā pārsūdzība (sūdzība un protests) nolūkā panākt lietas atkārtotu izskatīšanu pēc būtības *(skat. Ā.Meikališa. Krimināprocesuālo terminu skaidrojošā vārdnīca. Rīga: RaKa, 1998, 21.lpp).* Turklāt, kā tas nostiprināts judikatūrā, tad lietas izskatīšana apelācijas instances tiesā ir lietas otrreizēja izskatīšana pēc būtības un tā ir papildu garantija tiesas nolēmuma tiesiskumam un pamatotībai *(skat. Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2017.gada 10.oktobra lēmums lietā Nr.SKK-532/2017).*

Tomēr tiesas izmeklēšana apelācijas instances tiesā, atbilstoši Krimināprocesa likuma 562.panta pirmajā daļā nodibinātajam, notiek sūdzībā vai protestā izteikto prasību apjomā un ietvaros, kurus nedrīkst pārsniegt, izņemot gadījumus, kad apelācijas instances tiesai rodas šaubas par pirmās instances tiesas konstatēto apsūdzētā vainu vai atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

[5.1] Apelācijas instances tiesa nerod pamatu pārvērtēt lietā esošos pierādījumus daļā par noziedzīgo darbību juridisko kvalifikāciju, apsūdzētā /pers. B/ vainīgumu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā. Šajā daļā pirmās instances tiesas spriedums netiek apstrīdēts un apelācijas instances tiesai nav radušās šaubas par /pers. B/ inkriminēto noziedzīgo nodarījumu faktiskajiem apstākļiem, to juridisko kvalifikāciju un apsūdzētā vainīgumu Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā. Tādejādi, pamatojoties uz Krimināprocesa likuma 562.panta pirmās daļas nosacījumiem, apelācijas instances tiesa iztiesā lietu apsūdzētā /pers. B/ iesniegtās apelācijas sūdzībā izteikto prasību apjomā un ietvaros, tas ir, daļā par piespriesto sodu.

[5.2] Uzklausījusi apsūdzētā /pers. B/ argumentus un prokurores Gintas Viļumas pausto viedokli, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus un pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzībā izteikto prasību apjomā un ietvaros, apelācijas instances tiesa uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par /pers. B/ sodīšanu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas, kā arī par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu un šajā daļā taisāms jauns spriedums.

[6] Tiesas pienākums ir noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi.

Krimināllikuma 46.pants reglamentē soda noteikšanas vispārīgos principus, proti, minētā panta otrā un trešā daļa paredz, ka tiesa, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, bet, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Atbilstoši Krimināllikuma 46.panta ceturtajai daļai brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Savukārt Krimināllikuma 35.panta otrā daļa nosaka, ka soda mērķis ir: 1) aizsargāt sabiedrības drošību; 2) atjaunot taisnīgumu; 3) sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu; 4) resocializēt sodīto personu; 5) panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

[6.1] Apsūdzētais/pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā paredzētus noziedzīgus nodarījumus, kas saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu klasificējami kā mazāk smagi noziegumi, kuri vērsti pret ceļu satiksmes drošību un jurisdikcijas interesēm tiesu nolēmumu izpildes jomā. Apsūdzētā/pers. B/ noziedzīgo darbību rezultātā tika apdraudēta sabiedriskā drošība transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā, jo /pers. B/ konstatētā alkohola koncentrācija asinīs 2,87 promiles, kas vairāk kā piecas reizes pārsniedz Ceļu satiksmes likuma normās noteiktos limitus.

Vēl viena obligāta likumdevēja prasība – nosakot soda veidu, jāņem vērā vainīgā personība, kas ir svarīgākā sastāvdaļa soda individualizācijā, savukārt soda individualizācijas princips ir cieši saistīts ar taisnīguma principu. Būtiski nodalīt tādas ziņas par apsūdzēto, kas raksturo viņu kā cilvēku – personu, kura izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, no tādiem personību raksturojošiem datiem, kurus likumdevējs atzinis par atbildību mīkstinošiem vai atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

Ziņas, kas raksturo vainīgā personību un kurām ir krimināltiesiska nozīme, kā tas norādīts tiesību teorijā, skar četrus cilvēka dzīves un darbības aspektus:

1) fizisko stāvokli, 2) psihisko stāvokli, 3) sociālo statusu un 4) tiesisko statusu, un to izvērtēšana ļauj, no vienas puses, noskaidrot personas noziedzīgās uzvedības cēloņus, tās noziedzīgo tieksmju stabilitāti, bet, no otras puses, noteikt maksimāli lietderīgo soda veidu, lai sasniegtu tā mērķi.

Tā, personas, kura izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, fizisko stāvokli raksturo vecums, dzimums, veselības stāvoklis, invaliditāte, citi apstākļi, kam var būt izšķiroša nozīme, izvēloties soda veidu.

Krimināllikums nopietnu nozīmi piešķir personas psihiskajam stāvoklim, nosakot krimināatbildību uz vispārīgiem nosacījumiem personai, kura noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī ir bijusi pieskaitāma vai ierobežoti pieskaitāma, kad atkarībā no nodarījuma konkrētajiem apstākļiem tiesa tai var mīkstināt sodu vai atbrīvot no soda. Noziedzīga nodarījuma izdarīšana ierobežotas pieskaitāmības stāvoklī ir atbildību mīkstinošs apstāklis.

Personības sociālo statusu raksturo ģimenes stāvoklis, apgādājamo personu esamība, dzīvesveids, attieksme pret darbu, sadzīves normu ievērošana, uzvedība dažādās dzīves situācijās un citi apstākļi, kam var būt nozīme taisnīga soda noteikšanā.

Savukārt, personas tiesisko statusu nosaka personas likumpaklausība vai, tieši pretēji, iepriekšējā kriminālā pagātne, kas veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un kas var tikt atzīts par atbildību pastiprinošu apstākli *(sk. U.Krastiņš, V.Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I-VIII[2] nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2018, 197.-198.lapa).*

[6.2] Pirmās instances tiesas spriedumā, lemjot par apsūdzētajam nosakāmā soda veidu par diviem izdarītajiem mazāk smagiem noziedzīgiem nodarījumiem, ņemtas vērā minētās tiesību teorijas atziņas. Proti, analizējot /pers. B/ personību, pirmās instances tiesa norādīja, ka apsūdzētais ir pensionārs, ieguvis vidējo izglītību, precējies, ir deklarētā dzīvesvieta, iepriekš 10 reizes sodīts, pēdējoreiz – ar Daugavpils tiesas 2018.gada 18.decembra spriedumu krimināprocesā Nr.11181186318 pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem (brīvības atņemšana noteikta nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu), sodāmība nav dzēsta.

Turklāt bez ievērības pirmās instances tiesā nav atstāts arī fakts, ka apsūdzētais izmantoja savas Krimināprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību, izvēlējās vienkāršāku procesa veidu un piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, tādejādi veicinot ātrāku krimināprocesa mērķu sasniegšanu un sekmējot kriminātiesisko attiecību noregulējumu.

[6.2.1] Apgabaltiesai nav pamata apšaubīt pirmās instances tiesas konstatētās, lietā esošās /pers. B/ personību raksturojošās ziņas.

[6.2.2] Savukārt, apelācijas instances tiesai apsūdzētais papildus iesniedza vēl arī ģimenes ārsta izsniegtu izrakstu no pacienta medicīniskās kartes, ka /pers. B/ ir sirds mazspēja sakarā ar ko viņam piešķirta 2.invaliditātes grupa līdz 2023.gada 1.oktobrim. Apsūdzētais uzskata, ka viņa veselības stāvoklis un invaliditāte ir apstāklis, kas liedz izciest sodu cietumā, tāpēc viņam varētu piemērot sabiedrisko darbu vai naudas sodu.

Minētā sakarā apgabaltiesa norāda, ka ziņas par personas veselību ir personību raksturojoša ziņa un tai ir būtiska nozīme individualizēta un taisnīga

soda noteikšanā. Tomēr, iepazinusies ar apsūdzētā papildus iesniegtajiem medicīniskajiem dokumentiem, apelācijas instances tiesa uzskata, ka apsūdzētais var izciest reālu īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu ieslodzījuma vietā. Apsūdzētā ārstēšana nepieciešamības gadījumā notiks brīvības atņemšanas vietā, kur viņš izcietīs sodu par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Apelācijas instances tiesai nav pamata apšaubīt, ka nepieciešamības gadījumā apsūdzētajam būs iespējams nodrošināt veselības aprūpi un saņemt medicīnisko palīdzību atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumiem Nr.276 "Apcietināto un notiesāto personu veselības aprūpes īstenošanas kārtība". Turklāt saskaņā ar Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 22.[1]panta pirmo un otro daļu, ja apcietinātajiem nepieciešami veselības aprūpes pakalpojumi, kurus nav iespējams nodrošināt izmeklēšanas cietumā vai Latvijas Cietumu slimnīcā, apcietināto nogādā tādā ārstniecības iestādē ārpus ieslodzījuma vietas, kura sniedz attiecīgos pakalpojumus.

Konstatētajos apstākļos apelācijas instances tiesa atzīst, ka nav tiesiska pamata noteikt apsūdzētajam citu soda veidu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu. Apgabaltiesa norāda, ka apsūdzētā /pers. B/ uzvedība liecina par noslieci uz likumpārkāpumu veikšanu un vienaldzīgo attieksmi pret likumu ievērošanu, jo apsūdzētais jau agrāk sodīts par tāda paša rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, par kuru izdarīšanu viņam tika noteikts ar brīvības atņemšanu nesaistīts sods, taču tas nav bijis efektīvs un nav mainījis apsūdzētā attieksmi pret likumos noteiktiem aizliegumiem, atturējis no atkārtotas noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Apelācijas instances tiesa konstatē, ka /pers. B/ nav labojies un turpina izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus, apdraudot ar likumu aizsargātās intereses. Līdz ar to apgabaltiesas vērtējumā šajā gadījumā apsūdzētajam nav piemērojams kāds no Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas sankcijā paredzētajiem vieglākiem soda veidiem, jo tie nesasniegs soda mērķi, cita starp arī, lai panāktu, ka notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas.

Tādejādi apelācijas instances tiesa atzīst, ka Daugavpils tiesa, lemjot jautājumu par soda veidu par katru inkriminēto noziedzīgo nodarījumu, ņēma vērā gan izdarīto noziedzīgu nodarījumu raksturu un smagumu, radīto kaitējumu, gan arī tiesību teorijā nostiprinātās atziņas par apsūdzētā personību, tas ir, ievērojot Krimināllikuma 35. un 46.panta prasības, pamatoti uzskatīja, ka apsūdzētajam /pers. B/ par katru inkriminēto noziedzīgo nodarījumu nosākams sods īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā, jo konkrētajā gadījumā cita soda veida piemērošana nav lietderīga, iepriekš piespriestie sodi (konkrēti sabiedriskais darbs) nesasniedza Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi, tā kā apsūdzētais turpina izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus.

Izvērtējot par apsūdzēto /pers. B/ iegūtās ziņas kopumā, apelācijas instances tiesa secina, ka iepriekš izdarīto noziedzīgo nodarījumu un arī administratīvo pārkāpumu skaits liecina par apsūdzētā tendenci izdarīt noziedzīgus nodarījumus. Apsūdzētais ignorē faktu, ka viņam nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību un sistemātiski turpina apdraudēt citas personas, kas piedalās ceļu satiksmē, tā kā apsūdzētajam konstatētā alkohola koncentrācija asinīs vairāk kā piecas reizes pārsniedza Ceļu satiksmes likuma normās noteiktos limitus. Apsūdzētais nav izdarījis secinājumus par savu uzvedību pat pēc nosacīta brīvības atņemšanas soda piemērošanas. Turklāt, kā pamatoti norādīja arī prokurore, tad nedz paša apsūdzētā veselības stāvoklis, nedz arī apstāklis, ka viņa sievai ikdienā ir nepieciešama palīdzība, neatturēja /pers. B/ no konkrētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas.

Līdz ar to apelācijas instances tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā kriminālsoda mērķa sasniegšana nav iespējama citādi, kā tikai ar īslaicīga brīvības atņemšanas soda noteikšanu, jo ar soda piemērošanu apsūdzētajam ir jāpanāk viņa atturēšana no noziedzīgu darbību atkārtotas izdarīšanas, kā arī jāpanāk, lai apsūdzētais apzinās, ka sods ir nenovēršams par katru noziedzīgo darbību un nosakāmā soda smagums atkarīgs tikai un vienīgi no paša apsūdzētā izvēlētiem uzvedības modeļiem.

[6.3] Lemjot jautājumu par apsūdzētajam /pers. B/ nosakāmā īslaicīgas brīvības atņemšanas soda mēru, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta trešajā daļā noteiktajam, ņemami vērā atbildību ietekmējošie apstākļi.

[6.3.1] Apelācijas instances tiesa, tāpat kā pirmās instances tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, par /pers. B/ atbildību mīkstinošu apstākli atzīst to, ka apsūdzētais savu vainu abu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā atzina un nožēloja izdarīto.

[6.3.2] Savukārt, saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu, par apsūdzētā /pers. B/ atbildību pastiprinošu apstākli attiecībā uz Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu; kā arī saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu apsūdzētā atbildību pastiprinošais apstāklis attiecībā uz Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir noziedzīgā nodarījuma izdarīšana alkohola ietekmē.

Saskaņā ar Krimināllikuma 38.panta 2[1]. daļu šajā likumā īpaši paredzētos gadījumos par kriminālpārkāpumiem un noziegumiem, par kuriem šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, var noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim mēnešiem.

Izvērtējot apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus, apelācijas sūdzībā norādītos gan apsūdzētā fizisko stāvokli un sociālo statusu raksturojošos apstākļus – gan par apsūdzētā ģimeni, gan veselības stāvokli un viņa saslimšanu nopietnību un iesniegtās apelācijas instances tiesā jaunās ziņas par apsūdzētajam piešķirto 2.invaliditātes grupu, kuras nebija iesniegtas un zināmas pirmās instances tiesai; kā arī to, ka apsūdzētais sevi par vainīgu viņam inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos atzina, nodarījumu izdarīšanas apstākļus un nodarījumu kvalifikāciju neapstrīdēja, arī izteica lūgumu par krimināllietas iztiesāšanu bez pierādījumu pārbaudes, līdz ar ko izvēlējās vienkāršoto tiesas procesa veidu, apelācijas instances tiesa uzskata, ka, atbilstoši likumam un pastāvošajai judikatūrai, /pers. B/ par katru noziedzīgo nodarījumu nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas sods nevis maksimālajā, bet gan tā vidējā apmērā, kas atbilst izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturam, bīstamībai un radītajam kaitējumam, kā arī apsūdzētā personībai. Tāda soda piemērošana ir pietiekama kriminālsoda mērķu sasniegšanai, jo disciplinēs ne tikai apsūdzēto, bet arī citas personas par Krimināllikuma noteikto aizliegumu ievērošanu.

[6.4] Krimināllikuma 50.panta pirmā daļa nosaka, ja persona izdarījusi vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tiesa, taisot spriedumu, nosaka sodu atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu. Šādā gadījumā galīgais sods nosakāms pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Savukārt, minētā panta otrā daļa paredz, ja visi noziedzīgie nodarījumi, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir kriminālpārkāpumi vai mazāk smagi noziegumi, galīgais sods nosakāms, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus.

Novērtējot /pers.B./inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas apstākļus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka, pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, nosakot sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, apsūdzētajam /pers. B/ piemērojams piespriesto sodu daļējas saskaitīšanas princips.

[6.5] Lai arī pirmās instances tiesas spriedums daļā par noteikto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu – netika apstrīdēts, apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētajam pamatoti tas noteikts tuvāk panta sankcijā paredzētajam maksimālajam apmēram.

[7] Procesuālo izdevumu esība apelācijas instances tiesā nav konstatēta.

[8] Pirmās instances tiesas spriedumā, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu, izlemts jautājums par lietā esošajiem lietiskajiem pierādījumiem, kam apelācijas instances tiesa pievienojas.

Tāpat arī par pamatotu atzīstams pirmās instances tiesas lēmums par arestētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas priekšmeta – transportlīdzekļa *VW Golf Variant*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, konfiscēšanu un nodošanu Valsts ieņēmumu dienestam atbilstoši Krimināllikuma 70.[12]panta otrajai daļai un Kriminālprocesa 240.panta pirmās daļas 2.punktam.

[9] Apsūdzētajam/pers. B/ pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesā drošības līdzeklis netika piemērots. Tāpat apelācijas instances tiesa šajā kriminālprocesa stadijā nesaskata pamatu drošības līdzekļa piemērošanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Latgales apgabaltiesa

nosprieda

atcelt Daugavpils tiesas 2023.gada 23.februāra spriedumu daļā par /pers. B/ sodīšanu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas, kā arī par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu un taisīt šajās daļās jaunu spriedumu.

/pers. B/ sodīt par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 60 (sešdesmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

/pers. B/ sodīt par Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 60 (sešdesmit) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, daļēji saskaitot noteiktos sodus, galīgo sodu /pers. B/ noteikt – īslaicīga brīvības atņemšana uz 90 (deviņdesmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Pārējā daļā Daugavpils tiesas 2023.gada 23.februāra spriedumu atstāt negrozītu.

Pilna nolēmuma pieejamības diena 2023.gada 9.maijs.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā par Kriminālprocesa likuma 574.-575.pantā paredzētajiem kasācijas iemesliem, kasācijas protestu vai sūdzību iesniedzot Latgales apgabaltiesā.

Tiesnesis A.Vilmanis
Tiesnesis I.Raciņš
Tiesnesis A.Zutis